

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА –
ІНТЕГРУЮЧИЙ ЦЕНТР
ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

*(Матеріали XII-ї науково-практичної конференції
31 серпня 2018 року)*

Рівне 2018 р.

УДК 027.7(477.81)

Наукова бібліотека – інтегруючий центр інформаційного простору Рівненського державного гуманітарного університету : матеріали XII-ї науково-практичної конференції, 31 серпня 2018 р. / РДГУ; Наук. б-ка; за ред. С.Н. Грипич, Г.П. Семенюк. – Рівне, РДГУ. – 2018. – с.

Відповідальна за випуск:

С.Н. Грипич - доцент,
директор наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Укладачі:

С.Н. Грипич - доцент,
директор наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Г.П. Семенюк – заступник
директора з науково-методичної
діяльності наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

До збірника увійшли матеріали XII-ї науково-практичної конференції «Наукова бібліотека – інтегруючий центр інформаційного простору Рівненського державного гуманітарного університету», в яких розглядаються різноманітні питання діяльності наукової бібліотеки, спрямовані на допомогу інформаційному забезпеченню освітнього та наукового процесів університету.

Ухвалено методичною радою наукової бібліотеки
Рівненського державного гуманітарного університету

**Наукова бібліотека РДГУ
м. Рівне, вул. Пластова, 31
33028
[http:// library.rshu.edu.ua](http://library.rshu.edu.ua)
library.rshu@gmail.com**

Г. П. МЕЛЬНИЧУК

*зав. відділу (читальних залів)
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного
університету*

**ФОНД ЕЛЕКТРОННИХ ВИДАНЬ ЯК СКЛАДОВА
СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ
В НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ РДГУ**

***Резюме.** Висвітлюється роль та місце електронних видань у інформаційному забезпеченні користувачів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.*

***Ключові слова:** електронні видання, наукова бібліотека РДГУ, користувачі, електронна бібліотека.*

У сучасному світі відбуваються процеси, що приводять до великих змін у суспільстві. Змінюється природа інформації та форми її подання. Ці процеси значною мірою торкаються питань збереження інформації як основи всієї людської цивілізації в цілому. Входження України до єдиного інформаційного простору та інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призвели до стрімкого накопичення документів та інформаційних ресурсів на цифрових носіях (дискета, касета, флеш-карта, CD-диск, DVD і т.д.).

Осередком зберігання та розповсюдження інформації як в друкованому, так і в електронному вигляді є бібліотеки. Саме бібліотекам належить значна роль у формуванні електронних масивів наукових знань та організації доступу до них. Бібліотеки постали перед вирішенням важливого

питання: трансформації бібліотеки в електронну бібліотеку [6].

Особливо це стосується бібліотек ЗВО, які покликані задовольнити будь-яку інформаційну потребу освітнього, просвітницького і наукового напрямку. Сьогодні бібліотека ЗВО в Україні – не просто сховище навчальних та наукових матеріалів, це відкрита комунікативна система, яка бере участь у педагогічно-виховному, міжкультурному процесі, а також в обміні з внутрішніми структурами ЗВО (факультетами, кафедрами). Сучасна місія бібліотеки вищої школи передбачає перехід від видачі книг у тимчасове користування до організації доступу до необхідних інформаційних ресурсів [1].

Вагомий крок у забезпеченні користувачів електронними виданнями зробила наукова бібліотека РДГУ, яка з 2003 року почала формувати фонд електронних документів. Комплектування здійснювалось різноманітними шляхами – електронні документи надходили з редакційно-видавничого відділу РДГУ в дарунок від викладачів університету, закуповувались у видавництв паралельно з друкованими документами та їх електронними версіями, в торгівельних мережах документи на CD-ROM: мультимедійні енциклопедії, двомовні словники, підручники та навчальні посібники, а також електронні додатки до книг.

Важливим доповненням до фонду електронних видань є електронні додатки до книг, а також електронні аналоги друкованих праць викладачів РДГУ. Значна кількість електронних додатків до підручників полегшують та пришвидшують роботу з навчальним матеріалом, а електронні версії видань професорсько-викладацького складу РДГУ дають можливість студентам ознайомитись з ними.

Сьогодні наукова бібліотека РДГУ не тільки зберігає документи, в тому числі електронні, але і сама створює електронні копії бібліографічних покажчиків, бази даних книг, статей. Це дає змогу користувачам якнайповніше

дізнаватися про новинки літератури, ознайомлюватися з науковими працями викладачів РДГУ та підбирати матеріал з тієї чи іншої теми чи навчальної дисципліни.

Фонд електронних видань наукової бібліотеки РДГУ займає чільне місце в інформаційному обслуговуванні користувачів. Зростає роль електронних видань навчального і довідкового характеру внаслідок їх швидкої модифікації, досягається надзвичайно високий рівень оперативності таких видань. Так, довідкове або навчальне електронне видання дозволяє більш динамічно побудувати процес вивчення матеріалу і підсилити його мотивацію, що в підсумку дозволяє прискорити процес сприйняття і запам'ятовування інформації. Тим паче, інформацію, записану на електронному носії, може використовувати більша кількість студентів, що значно підвищує показник отримання інформації. Робота зі створення та розвитку фонду електронних видань не зупиняється, а постійно удосконалюється. Це позитивна тенденція, адже в Україні така практика почала поширюватись значно пізніше, ніж за рубежом.

У наш час вже ні у кого немає сумнівів у ефективності використання в бібліотеках електронних ресурсів. Бібліотеки не можуть залишатись осторонь від кардинальних процесів, що відбуваються у суспільстві.

Підвищення значення фонду електронних видань серед користувачів дає стимул для подальшого його розвитку та поновлення новими видами видань.

Електронні ресурси наукової бібліотеки РДГУ полегшують та прискорюють процес отримання інформації. Доступність інформації робить бібліотеку центром навчального і громадського життя університету, підвищує її престиж і авторитет, а стрімкий розвиток нових інформаційних технологій вимагає постійного пошуку шляхів удосконалення існуючої системи інформаційно-бібліотечного обслуговування, не дозволяє зупинитися на досягнутому. Електронні видання, які є складовою електронної бібліотеки,

являють собою керовані колекції інформації, що зберігаються в цифрових форматах і доступні в мережевому режимі. Сьогодні можна сказати, що наукова бібліотека РДГУ являє собою сучасний інформаційний центр, що має ознаки електронної бібліотеки, яка є важливою складовою частиною інформаційно-освітнього простору в цілому [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гзило С. І. Роль і місце електронних видань у інформаційному забезпеченні користувачів / С.І. Гзило // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку: зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серпня 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне: РДГУ, 2013. – С. 46-54.

2. Грипич С. Н. Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти / С.Н. Грипич // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти: зб. матеріалів V наук.-практ. конф., 30 серпня 2011 р. / ред. С. Н. Грипич., Г. П. Семенюк. – Рівне: РДГУ, 2011. – С. 3-22.

3. Ковальчук Л. В. Електронні інформаційні ресурси наукової бібліотеки у системі забезпечення наукового та навчально-виховного процесів Рівненського державного гуманітарного університету / Л.В. Ковальчук // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету: зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серпня 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне: РДГУ, 2014. – С. 42-49.

4. Марчук Н.В. Електронні інформаційні технології наукової бібліотеки РДГУ: досвід роботи / Н.В. Марчук // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті

сучасності: зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серпня 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр.; ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 33-37.

5. Семенюк Г.П. Електронна бібліотека в структурі традиційної бібліотеки РДГУ: перспективи розвитку / Г.П.Семенюк // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності: зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серпня 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр.; ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 38-42.

6. Юхименко Ю. Формування електронної документно-інформаційної бази вищого закладу освіти – важливий чинник його розвитку / Ю. Юхименко // Бібліотечний вісник. – 2009. - №6. – С. 43-47.

ЗМІСТ

1. <i>Грипич С.Н.</i> Наукова бібліотека - інтегруючий центр інформаційного простору Рівненського державного гуманітарного університету.....	3
2. <i>Поліщук С.М.</i> Наукові комунікації: від відкритого доступу до інформації – до відкритої науки.....	25
3. <i>Лещук Н. М.</i> Документні фонди як інформаційний ресурс наукової бібліотеки на допомогу освітньому та науковому процесам Рівненського державного гуманітарного університету.....	33
4. <i>Мельничук Г. П.</i> Фонд електронних видань як складова створення «Електронної бібліотеки» в науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету.....	41
5. <i>Буравкова Л. М.</i> Формування інформаційної культури користувачів – важлива складова діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.....	46
6. <i>Печончик Б. С.</i> Універсальна десяткова класифікація та її роль у формуванні довідково-пошукового апарату наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.....	70
7. <i>Семенюк Г. П.</i> Культурно-просвітницька діяльність наукової бібліотеки як фактор наповнення інформаційного простору Рівненського державного гуманітарного університету.....	76

Збірник матеріалів

ХІІ-ї науково-практичної конференції

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА –
ІНТЕГРУЮЧИЙ ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ
РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Відповідальна за випуск:

С.Н. Грипич - доцент,
директор наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Укладачі:

С.Н. Грипич - доцент,
директор наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Г.П. Семенюк – заступник
директора з науково-
методичної діяльності
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

***Технічний редактор,
комп'ютерна верстка:***

Ю. М. Оліферчук –
провідний бібліотекар
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного
університету.

Формат 60 84 1/16
Папір офсетний. Гарнітура Times
Наукова бібліотека РДГУ

